

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 180 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 19-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-egyesület
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Nyugodt szeptemberi éjszaka, igazi őszi éj, csendes és hűvös, a hold hiánytalan világít, az ég tele csillagokkal. A méla csendben itt-ott sirtó lépések zaja hallatszik. Az állomásra megyek, hogy az éjjeli vonattal még idejében megérkezsem egy, a városunkhoz közel fekvő nagyközségbe. A hajnali órákban césnál vagyok. A falu apraja-nagyja talpon van már. Kérdésekkel, panaszokkal ostromolnak végeérhetetlenül: *Mi lesz a földreformmal? Jutnak-e földhöz, jutnak-e házhelyekhez? Megnyugtatom őket, minden igényjogosult a földreform-törvény keretein belül, a lehetőséghez képest, földhöz, házhelyhez fog jutni.* Felvidulnak az arcok, látom szemükben a falunak a föld iránti szerelmét, egy szebb jövőt, boldog családi fészket a bogárhátú kis házakban, egy, dolgos, de megelégedett életet. A falu jegyzőjéhez megyünk, ott lesz a tárgyalás a nagybirtoktulajdonos és a község megbízottai között. A jegyző úr eddig nem nagyon bízott az akció sikerében, annak ellenére, hogy ez a törvényben lefektetett jogon alapszik, de most belátja, hogy az ügy komoly, tárgyalni kell. Megérkezik a méltóságos úr, bérlője kíséretében. Előadjuk a község kérelmét, de a tulajdonos önként nem akarja átadni a törvényesen leadandó földbirtokot. Hiába ígérnek a falu megbízottai dupla árt az eddigi bérletnél, hiába tárgyal fel a mostani bérlő lehetetlen gazdálkodását, a nagyúr hajthatatlan. Jön a földbirtokrendező bíróság kiküldöttje, felveszi az adatokat a birtokok alajján s kitérni, hogy a község legelső birtokosa csak 28 hold földdel rendelkezik, a többiek sokkal kevesebbel vagy semmivel; s ugyanakkor a község határa körül van véve nagybirtokokkal, melyeken a mindenható nagybérlő gazdálkodik. Hát bocsánatot kérünk, nagyságos és méltóságos földbirtokos urak — már akiket illet —, nem gondolják, hogy az arra érdemes nincsteleneknek, a hadirokkantoknak joguk van ahhoz a földhöz, amit tüzön-vízen keresztül, a poklok fergetegében, ezer halállal szembeszállva védték csak azért, hogy még ahhoz se juthassanak, amit a törvény biztosít számukra? Tévedni méltóztatnak, uraim, mert akinek joga van valamire, azt joggal követelheti s követelni is fogja mindaddig, amíg jogos igényei kielégítést nem nyernek. Tudjuk, a falu kérelme a legtöbb esetben csak máltó szó volt a pusztában, de tudjuk azt is, hiába az ellenkezés, hiába a nemakarás, a falu szerelme: a föld azt illeti, akinek jogos igénye van rá, aki maga munkálja, egy szebb, egy boldogabb jövő reményében.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Közvetlen vasutvonal Belgrád és Bukarest között.

Bécs, okt. 1.

(M. T. I.) A belgrádi Pravda értesítése szerint Jugoszlávia és Románia között tárgyalások indultak meg egy közvetlen Bukarest—belgrádi vasutvonal létesítéséről.

Lloyd George válasza de Valerának.

Bécs, okt. 1.

(M. T. I.) A Neu Freie Presse jelenté Londonból: Lloyd George de Valerához intézett távirati válaszában feltétlenül visszautasítja még a lehetőségét is annak, hogy az irek szuverén vágyairól tárgyalásokba bocsátkoznának.

Francia lapvélemény.

Páris, okt. 1.

(M. T. I.) Az olasz külügyminiszternek a nyugatmagyarországi kérdésben kifejtett akciójáról egyik francia lap megjegyzi, hogy Della Toretta márkí igen ügyesen járt el. Először is rábirta a budapesti kormányt, hogy forduljon ő hozzá a nyugatmagyarországi kérdésben, azután jelentést tett a párisi és londoni kormányknak, hogy az olasz külügyminiszternek elégtételt szolgálna, ha a döntést kivennék a cseh miniszterelnök kezéből. Olaszország úgy akarja feltüntetni a dolgot, mint a két fél közlekedését és ő igyekszik az eléje terjesztett eltérő felfogásokat összeegyeztetni. E látszat megóvása érdekében az olasz külügyminiszter olyan játékot folytat, mely veszélyes Olaszország és Középeurópa nyugalmára is.

A török hadsereg sikerei.

Róma, okt. 1.

(M. T. I.) A török hivatalos jelentés szerint az anatóliai török csapatok támadásba mentek át és üldözőbe vették a görög csapatokat.

Súlyos vasuti szerencsétlenség Olaszországban.

Róma, okt. 1.

(M. T. I.) Foggiakodsa közelében egy nagy felhőszakadás folytán súlyos vasuti szerencsétlenség történt, amelynek több áldozata van.

A multak és a jelen bűne.

Kétféle vonatkozásban szokásos ma a faluról szólni. Az egyik hang a remélő magyar lélek zava, amelyik a jövődő erőforrását látja a lassan-lassan talpraálló, kiépülő és a becsületes keresztény nemzeti elvek harcosaival mind szorosabb kapcsolatba jutó falu tősgyökeres magyar népében. S hogy mennyire igaza van ennek a felfogásnak, azt a közelmúlt forradalmak vérvörös örülete mutatta meg leginkább. Avagy ezeknek lezajlása után — minden épleklő magyar előtt — nem a magyar falu őseréjű józansága mutatta-e meg megindulásunk egyetlen helyes útirányát? Nem a falu őstisztessége volt-e az a sziklagát, amelyiken megtört a nemzetietlenség örületének mindent pusztító hullámvérése, a magyar paraszt örök józansága, amelyiken nem fogott a nemzetrontó mételey. S a magyar paraszt ezen józansága örökéletű, mint örökéletű az a verejtékével öntözött búzatermő rög, amelytől fogantatva, dajkálva, erős nemzeti érzése megszületik, megizmosodik, hogy megtéveszthetetlen biztossággal mutassa a nemzeti haladás útirányát az örök élet felé, mint mutatja a természet őseréjétől mozgatva a hajó irányítúje az elérendő biztos révet, bármily sötét, bármily vészes s a poklok rémeivel teljes éjszaka boruljon is reája a tajtékozó tengeren. Változhatnak az idők, változhatnak az emberek, de a falu — a török hódoltság nyomorúságában csak úgy, mint a bolsevizmus szennyes rothadása közepett: *a falu magyar maradt, a falu ősi maradt, mert a falu józan.*

A másik vonatkozásban azután szoktak még a faluról úgy is beszélni manapság, mint az önzés, az emberi kicsinyesség netovábbjáról, amelyben vagy inkább akiben elfaradt, elpihent már teljesen a nemzeti öntudat. Hát ha egyidőre így volna is a dolog, az sem a falu bűne, hanem jó 50 évre visszamenőleg a magyar kormányzatoké. Avagy hol, mikor volt megszervezte a magyar nép, a magyar falu? — Felelet: soha, semikor. Az elszakított Felvidék, Erdély és Bácska magyarjait (sőt még a nem-magyarokat is) megszervezte már a cseh, oláh, szerb elnyomás. Nyugatmagyarországot pedig most szervezi Ausztria. Ők tudják már, hogy mit tesz magyarnak lenni, tudják már, mit tesz idegen lábkapcája, a mások kutyája lenni; tudják már, hogy nem a megélhetés és jólét az ember egyedüli célja és legfőbb gondja, mert ránehezedett lelkükre a leggyorsabb oktató, az élet vaskényszere, rá az ezer-

esztendő múltban gyökerező, felébredt faji, nemzeti ösztön. De én istenem, ki az ország törődött az Alföld és a Dunántúl magyar falvaival egészen csak most a legközelebbi múlt? Bizony-bizony senki. Kérte-e valaha csak egy ember is (ha csak nem boldogító költészetekben), hogy mi a panaszkodásunk, mi a vágyuk, mik volnának az érdekeik? Itt, Magyarországon, ahol a kormányzat alapja a bank és nagybirtok érdekszövetsége volt, az ilyen csekélységekkel nem törődött senki. Sőt, amíg a nagybirtok által pénzelt nagybirtok a modern gazdálkodás minden eszközével rendelkezett, addig a szervezeten falu a Khonok és Bergerek 100 százalékos uzsorakölcsönére kényszerült s a szegényes telekből megindult csakhamar az első hold, majd utána a többi, mert hívta, hívogatta az adó s a „kamat“.

Nos és ma?

Hát igen! Ma elkészült a földbirtok-reform s míg a falu jámbor népe reménykedve, epedve várja, hogy régi tündérvilága: a rég edes valóságá váljék, addig a nagybirtokok zsidó bérleti sunyi mosollyal bérletet hosszabbítanak. A múlt és a jelen büne így fog szép egyetértésben kezét a magyar falu ellen ma is, aminek azután amilyen természetű, ép olyan szomorú következménye a magyar paraszt bizalmatlansága, rideg közönyt, elfásultsága minden iránt, ami nem a rögtől indul ki és nem oda vezet vissza. Ezen pedig leggyorsabban, sőt úgy mondom legmagyarosabban, a latifundiumok tulajdonosai segíthetnek, mert ha már egyszer a földjük egy részét bérbe adják, miért adják azt zsidónak? Miért ne lehetne a szegény magyar paraszt az árendásuk? Ez elvégre nem csupán a keresztényi, de egyenesen a fajszeregetől táplálkozó hazafias kötelessége minden igaz magyar földesúrnak, t. i. a nemzet egyetlen életerős talaját, a falut anyagiakban hivatásának magaslatára emelni és pedig addig, míg nem késő.

Határvárosaink

kereskedelmének átszervezése.

Allami beruházás a határvárosok export-import forgalmának elősegítésére.

Határvárosaink erőteljesebb kül- és belkereskedelmi forgalma több tényező együttes összműködésétől függ. Vasut, posta, vámhivatal vannak elsősorban hivatva arra, hogy az export-importot elősegítsék határvárosainkban és annak akadály nélküli sima lebonyolítását lehetővé tegyék. Az exportot illetőleg nem hagyható figyelmen kívül az, hogy hazánkban főként gazdasági terményeket szállíthatunk ki vámkülföldre. Az importált pedig az, hogy behozatalunk zöme kész árukra esik.

Győr, Szombathely, Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Sátoraljaújhely határvárosoknak mindegyiknek meg van a maga gazdasági közege, amelyből felszívhatja az exportkereskedelm a kiszállítandó gazdasági terményeket, s amely gazdasági körzetek biztos feivevői az importált árucikkek is. E szempontból mindegyik határvárosnak meg van a külön gazdasági jelentősége, amely egyetemes az ország és speciális a helyi közgazdasági érdek szemüvegén át tekintve.

Gazdasági terményeink tömeg-exportja a jelzett határvárosokon át csakis úgy lehetséges, hogyha a vasut al- és felépítményei e növekvő

exportforgalom követelte módon és keretekben állítsanak és kibővítsenek. Ezzel kapcsolatosan a határmenti városokat és határállomásokot oly mértékű raktárházakkal kell ellátni, amelyek lehetővé teszik az export céljára származó nagyobb mértékű gazdasági termények összegyűjtését.

A vámkezelést az export-import nagyobb arányú kifejlődésének megfelelően egyszerűsíteni és gyorsítani, vagyis decentralizálni kell a legteljesebb mérvben a kereskedelmi forgalom érdekében.

E célból a határvárosokon önállóbb, nagyobb hatáskörrel bíró vámhivatali igazgatóságokat kell szervezni. Az engedélyhez kötött export-import ügyek elintézése is decentralizálható a határvárosokba!

Határvárosaink földrajzi fekvését figyelembe véve, azt látjuk, hogy egyes városok bizonyos gazdasági terményeket nagyobb tömegben előállító gazdasági vidék központjában s a vámkülföld felé futó vasuti vonalak kapujában fekszenek. Ezen értékes gazdasági helyzetet azonban határvárosaink csakis akkor képesek megfelelően kihasználni, ha az állam beruházásaival irányítottan mutatja meg az utat a helyi kereskedelemnek, amelyen haladnia kell, hogy kihasználhassa a megváltozott kedvező konjunktúrális körülményeket.

A földreform.

Vegyes rendelkezések.

(Folytatás.)

Országos földbirtokrendező alap.

Az országos földbirtokrendező alap kezeléséről külön szabályzat szól.

Szegélyek.

Az arany, vagy ezüst vitézségi éremmel kitüntetettek, hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva földhöz juttatásának elősegítése tekintetében irányadó szabályokat a földmivélsügyi miniszternek a pénzügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg kiadott rendelete állapítja meg.

Költségek.

A földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló törvény alapján folyó eljárásokban mindegyik fél a saját jogainak és érdekeinek védelmével járó költségeket maga viseli.

A megváltási eljárás lefolytatásához szükséges költségeket az országos földbirtokrendező alap előlegezi ugyan, de azokat a földhözjutók az alap részére megtérítik. A sikerre nem vezetett megváltási eljárás költsége az alap terhére esik.

Az elővásárlási jog gyakorlásával járó költségeket a földmivélsügyi miniszter, vagy az a szerv előlegezi, amely megbízás alapján az államot illető elővásárlási jogot gyakorolja.

Valamely kedvezmény, vagy mentesség megállapítására irányuló eljárás költségét az a fél előlegezi és viseli, aki a kedvezmény, vagy mentesség megállapítását kéri. Nem tekinthető ilyen eljárásnak az arany, vagy ezüst vitézségi éremmel kitüntetettek, hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva földhözjuttatásának elősegítésére irányuló eljárás.

A költségviselési kötelezettség megállapítása.

Mennyiben legyen köteles viselni valamely költséget, vagy költségösszelet az, aki azt mulasztásával okozta, az O. F. B. esetenként a a méltányosság figyelembevételével állapítja meg. Ingatlaneldarabolások ellenőrzésével járó

költségeket az ingatlaneldaraboló viseli és a felhívásra előlegezni is köteles. A vevőknek ezek a költségek fel nem számíthatók.

Mennyiben előlegezhető valamely eljárás költsége az előbb említett esetekben felül is az országos földbirtokrendező alaphoz az O. F. B. elnöke az alap kezeléséről szóló szabályzat keretében maga állapítja meg.

Az országos földbirtokrendező alaphoz előlegezett az ingatlanrészletek arányosan terhelő költség olyan terhe az ingatlanok, amely árverés esetében a birtokrendezési költségjárással azonos elbírásban részestül.

Az ilyen költségeknek az egyes ingatlanrészletekre eső része a telekkönyvbe az OFB által hitelesített kimutatás alapján a szólfelújítási kölcsönök mintájára be is jegyezhető. Az említett módon hitelesített hátraleírt kimutatás alapján közadók módjára behajtásuk is kérhető.

Ha valamely művelet költségét az országos földbirtokrendező alap előlegezi, az előlegezett költség összegét az alapnak az a szerv, amelyre a művelet végrehajtását az O. F. B. bizzá, rendszert már beszédés előtt előzetesen térítse meg.

Az O. F. B. véghatározatával befejezett eljárás költségét az O. F. B. állapítja meg. Az O. F. B. állapítja meg a költség kivetésének módjait is. Kivételre s beszédésre nézve tüzetes utmutatást adhat.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

LEGÚJABB.

Ausztria lefegyverzése.

Bécs, okt. 1.

(M. T. I.) A Politische Correspondenz Ausztria lefegyverzéséről többek közt ezt írja: A hadianyag kiszolgáltatása még mindig tart. A kincstári raktárakból kiszolgáltatták a telefonot, fegyvereket, repülőgépeket, motor- és személyautókat, továbbá optikai műszereket.

Jugoszlávia fegyvergyárakat épít.

Bécs, okt. 1.

(M. T. I.) Belgrádból jelentik a Tages Postnak: A miniszteri tanács foglalkozott azzal az ajánlattal, melyet egy szerb-francia konzorcium tett Jugoszláviának egy fegyvergyár alapítására. A miniszteri tanács egyhangulag úgy határozott, hogy a Jugoszláv hadsereg felfegyverzésére szükséges a fegyvergyár felállítására.

Fiatalokú sikkasztó.

Budapest, okt. 1.

(M. T. I.) A selyem textilkereskedelmi részvénytársaság nevében följelentést tettek a főkapitányságon, hogy a részvénytársaság bálvány-utcai fizetésből a Hazai Bankba küldött inas 144.904 koronáról szóló pesti takarékpénztári csekkel eltűnt. Időközben a fiú jelentkezett a főkapitányságon, ahol bevallotta, hogy a pénz beváltása után hozzásegődött egy volt iskolatársa, Nagy Pál, aki arra bírta őtet, hogy adja át neki a pénz és ő megkét-szerezze, a pénzt átadása után nem tért vissza. A rendőrség megindította a nyomozást a fiatal szélhámos kikutatására.

„Caonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

HIREK.

— **Közjegyző helyettesítés.** Néhát Solt József pápai volt kir. közjegyző elhalálása folytán megüresedett pápai kir. közjegyzői iroda vezetésére a szombathelyi közjegyzői kamara dr. Dóczy Kálmán ezredőrnöki kir. közjegyzőt rendelte ki, aki az új közjegyző megérkezéséig értesülésünk szerint Pápán minden kedden, szerdán és pénteken tart hivatalos napot d. e. 8 órától d. u. 6 óráig a néhai kir. közjegyző hivatalos helyiségében.

— **Vallásstanári kinevezés.** Kapi Béla evangélikus püspök a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által Pápán létesített evangélikus vallásstanári állásra Fadgyas Aladár segédlelkész nevezte ki. Az új vallásstanár évek óta a pápai gyülekezet körében működik s eddig is foglalkozott hitoktatással. Mint segédlelkész és hitoktató a hívek és az iskolás növendékek megbecsülését és szeretetét vívta ki magának.

— **Az állami tanítóképző okt. 6-iki gyászünnepsége.** A helybeli áll. tanítóképző-intézet tanárkara és ifjúsága október 6-án délután 3 órai kezdettel az aradi vértanúk emlékére gyászünnepséget rendez, melyre ez úton hívja meg a város n. é. közönségét. Műsor a következő: 1. Híszek egy Istenben... Zenekari kísérettel éneklő az ifjúság. 2. Himnusz. Éneklő az ifjúság énekkara. 3. Alkalmi beszéd. Tarija Kovács Ernő tanár. 4. Az aradi tizenhárom, karének. 5. A vértanukat ne feledjük el. (Ábrányi Emília.) Szavalja Rozonits Sándor IV. é. növ. 6. Szózat. Éneklő az ifjúság énekkara. 7. Hunyadi-induló. Játssza az ifjúság vonós zenekara.

— **Szüret.** A pápai hegyekben e hó 26., 27. és 28. napjain volt a szüret. A termés közepes lett, de a minőség annál jobb. Évtizedek óta nem érett be olyan jól a szőlő, nem volt olyan édes, bő cukortartalmu a must, mint idén. A régi rossz viccek a pápai borok savanyúságáról nemuljanak el, idén szőlőshégyeink termése a nemes borokéval vetekedik.

— **Értesítés.** Dr. Kóródi Simon fogorvos félreértések elkerülése végett tudatja, hogy a vérméregzésben elhunyt Imre István postaaltisztnak nem ő húzta fogat, általa sem azelőtt, sem pedig a foghúzás megtörténte után nem kezelte.

— **11-es vadászok emlékünnepe.** A volt 11-es vadász-zászlóalj hősi halottjai emlékünnepeivel kapcsolatosan bajtársi találkozó lesz Győrött f. évi október hó 8-án, szombaton. Az ünnepség délelőtt 10 órakor a székes-egyházban gyászmisével kezdődik. Az együttérzés hagyományos szokására hivatkozással a volt zászlóalj minden tisztjének, úgy altisztjei s. a legénység tömeges megjelenésére hív föl az előkészítő bizottság.

— **A Sopronból ideiglenesen elhelyezett tanintézetek** tanévmegnyitását, tekintettel Sopron remélhető megmentésére, bizonytalan időre elhalasztották. A Győrbe helyezett evang. főgimnáziumban, a Bonyhádra helyezett evang. tanítóképző-intézetben tehát október hó 1-én kezdődik meg a tanítás. A tanévmegnyitás időpontjáról a beiratkozottakat az igazgatóságok idejekorán értesítik.

— **Műkedvelői előadás Tapolczafőn.** A tapolczafői evangélikus gyülekezet 1921. évi október hó 2-án az olvasókör-helyiségében harangalapjára műkedvelői színelőadást rendez. Színré kerülnek: „Árva Rózi” népszimű 3 felvonásban Kasza Vilmostól és „Tóth Lidi” népszimű 1 felvonásban. Belépő-díj: ülőhely első 3 sorban személyenként 20 K. 4. sortól ülőhely 15. Ülőhely 10 K. Kezdeté esti 7 órakor

— **A Pápa és Vidéke új címmel lép a négyközségség elé.** Lapirásunk, a 16 évvel ezelőtti útnak indult Pápa és Vidéke tudatja a közönséggel, hogy október hó 2-ától kezdve „Dunántúli Nép” lesz a neve s e címmel fogja tovább folytatni sikerűs pályáját a közérdek szolgálatában. Amikor bucsul mondanak a 16 év óta becsülettel küzdő Pápa és Vidékének — amelyet egyidőben lapunk felelős szerkesztője Zsifj Sándor is szerkesztett —, kívánjuk és reméljük, hogy az út, amelyen elindult, továbbra is megalkuvást nem ismerő, a becsülettel keresztény és nemzeti eszmék virágos útja lesz s hogy a szép stílus, amelyet oly hosszú időn keresztül tisztességgel és becsülettel kivivott magának — különösen Pápa és vidéke lakossága érdekében —, nem fog elmaradni Dunántúli népe érdekeinek hűséges szolgálatában sem. Szeretettel üdvözljük a „Dunántúli Népet”, melynek első száma okt. 2-án jelenik meg.

— **Gazdasági ismétlő-iskola megnyitása.** Október havában megnyílik az állami tanítóképző-intézetben a gazdasági ismétlő-iskola. Felhívhatk mindazon szülők, kiknek (12, 13, 14 éves) ismétlő köteles fiúgyermekai vannak, hogy azokat haladéktalanul irassák be. A beiratás október hó 5-én (szerdán) délután 3 órakor az intézet irodahelyiségében lesz megtartva. A beiratások hozzák magukkal újra-oltási és elemi népiskolai bizonyítványukat.

— **Igazgatóság.**

— **Magyar rabok jalkiltása orosz börtönökből.** A Berlinben megjelenő Rulj című orosz lap levelet közöl egyik legutóbbi számában, amelynek írói Szovjetország börtöneiben sanyilódó hadifoglyok, köztük sok magyar fiú is. A levél írói elmondják, hogy több ezren vannak és sokan közülük három estendő óta raboskodnak a bolsevikiek börtöneiben ártatlanul. Legtöbbjüket kénkedéssel és politikai büntetkekkel vádolják, anélkül azonban, hogy a vádat bizonyítani tudnák. A szerencsétlen foglyok e levél útján kérik az európai kormányokat, szabadítsák ki őket rettenetes helyzetükből, mielőtt az éhség, a lelki szenvedések és a testi kínok megölik őket.

— **Az oppau robbanás.** Az oppau anilingárban történt robbanásról utólag még a következőket jelentik: Szemtanuk állítása szerint a gyártelepen egy kb. 200 méter magas lángoszlop keletkezett. Nyomban rá hatalmas dörrenés ráta meg a levegőt. Óriási vastombók és épületalkatrészek repültek minden irányban. Egyik-másik több métermázsá súlyú volt. A katasztrófa okai és körülményei mindazonáltal még meglehetősen homályosak. A gyártási eljárás folyamán kétszáz atmoszféras nyomás alatt négyszázfok melegben gázokat nyomnak össze. Egy ilyen tartály meggpattant és egy raktárt, amelyben négyezer tonna salétrom feküdt, felgyújtott. Teljesen kizárt dolog, hogy a salétrom önmagától gyulladt volna meg. A gyárat őrző francia őrség egy szálíg odaveszett. Jajveszékeldő asszonyok és gyermekek ezrei tolonganak a szerencsétlenség színhelyén. Az áldozatok közt feltűnően sok gyermek van, akik a robbanás ideje alatt aludtak és a menekülők nem vihették magukkal. Tulajdonképpen a tűzvész nyomán keletkezett borzalmas pánik követelte a legtöbb áldozatot.

— **Meggyilkolt postamesternő.** A napokban Balogh Ilona bodzásújlaki postamesternő lakásába éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak és a szerencsétlen nőt borzalmasan megcsontították s azután meggyilkolták. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkosok kézrekerítésére.

— **Közalkalmazottak figgelmébe.** A közalkalmazottak részére burgonya érkeztet s ennek szétosztása tegnap reggel vette kezdetét. Azon tagok, kik augusztus havi ellátási jegyeikre burgonyát nem kaptak, fejtenként 60 kg.-t, a többi pedig 40 kg.-t, az augusztus, illetve szeptemberi ellátási jegyek felmutatása mellett, a vasúton (Kákvária hátmögött), a helyszínen fizetve lesz kiszolgáltva. A m. kir. posta, városháza és dohánygyári alkalmazottak burgonyájukat saját kebelükben osztják szét. Felkérletnek a tagok, hogy burgonyájukat minél előbb vigyék el, mert a vasuti kocsiakat áll kell adni.

— **Az intéző bizottság.**

— **Ki tud róla?** Ifj. Posztor István egészségügyi katona, aki a 29. gyalogezredben szolgált, utoljára Lembergből adott hírt magáról. Aki tud róla valamit, értesítse egyedül álló édesanyját, őzv. Posztor Istvánné, Tápószéle.

Aki Győrffy Kálmán 29 éves, középtermetű, fekete haja és nyírott bajuszu, kék lüster sport-sapkát és kabátot, csikos krém pantallónadrágot viselő egyén hól tartózkodásáról biztosat tud, jelentse be a rendőrségnek.

— **Ébredő nagygyűlés Miskolczon.** Borsodmegye székhelyén, Miskolczon vasárnap ébredő nagyrap zajlott le, két propaganda nagygyűlést tartottak az ottani ébredők, mindketten a társadalom minden osztálya képviselve volt, a gyári munkástól az állami közalkalmazottig. Délelőtt a református főgimnázium hatalmas tornatermében gyűlt össze a város közönsége, hol Ujváry Dezső elnök nyitotta meg a nagygyűlést és föltekerte a központi szónokokkal előadásait megtartására Dr. Tasnádi Kovács József nemzetgyűlési képviselő a zsidókérdést társadalmi, gazdasági és történelmi alapon fejtegette s megállapította, hogy nem a vallási szempontokból, de faji okokból kell a magyarságot egy erős antiszemita táborba tömöríteni. Azután dr. Benárd Ágoston nemzetgyűlési képviselő lépett a dobogóra, élesen kritizálta a liberális pénzügyminiszter káros pénzügyi politikáját, ismertette Magyarország külpolitikai helyzetét, melyet nem lát olyan szomorúnak, ahogyan a csüggedő s a magyar zsidóság szeretné feltüntetni. Este a színházban diszeldadás volt, utána a Koronaszálló nagytermében bankettet rendeztek a budapesti vendégek tiszteletére, kiket úgy a népgyűléseken, mint a banketten a város előkelő közönsége viharos ovációkkal vett körül. A szervezés egész Borsodvármegyében a legnagyobb erővel megindult.

— **Ipari munkások jutalmazása.** A kereskedelemügyi miniszter a hosszú években át egy munkahelyen dolgozó ipari munkásokat buzgó munkásságuk elismeréséért díszes elismerő oklevéllel tünteti ki. A győri kamara területén a miniszter őt ily munkást fog a folyó évben kitüntetni, kikre nézve a kijelölés jogával a kamarát bízta meg. Felhívja enneképp a kamara a kerületében lakó s egy helyen huzamosabb idő óta dolgozó ipari munkásokat, hogy e munkásjutalmakra vonatkozó pályázati kérvényeiket munkaadóik ajánlata kapcsán munkakönyvük vagy azok hiteles másolata kapcsán a kamara titkári hivatalához október hó 10-ig nyújtsák be.

— **Találtott-pénz,** egy zsebkendő, egy óralánc, kulcsok és egy kabát; igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen.

— **Megszűnt a budapest-ferencvárosi serti vásár zárt jellege.** A földmivélségi miniszter a budapest-ferencvárosi serti vásár zárt jellegét október 1-től kezdődőleg megszüntette és e vásár forgalmát a jelzett időponttól új rendeletei határozta meg.

— **Megkezdődik orosz hadifoglyaink hazahozatala.** A nemzetközi hadifoglyosegélyező szervezet egyik vezető személyisége a berlini hadifogoly hivatal vezetője, Schlesinger M. Budapestre érkezett, hogy a rigai egyezmény értelmében Szovjet-Oroszországnak kiadandó elitéltek első két szállítmányát névszerint összeírja. Ezzel egyidejűleg: Hilger Gusztáv, a fentnevezett szervezet egy másik vezető embere Moszkvába utazott, hogy ottan ugyanilyen módon összeállítsa a két első szállítmánnyal kicserélendő magyar hadifoglyok végleges névsorát.

— **A Pozsonyból menekült Erzsébet Tudományegyetem** jog- és államtudományi karán Budapestem a felvétel iránti kérvények beadásának határideje október hó 12-ig meghosszabbított. A kérvényeket a kar dékáni hivatalában (Budapest, II., Szegényház-utca 36. sz., I. em.) kell benyújtani. A felvettek október hó 15-ig iratkozhatnak be. E határidőn túl október 31-ig csak rektori engedéllyel lehet a beiratkozásnak helye. Az előadások e karon október hó 17-én kezdődnek.

Hornyolt cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, el-
fogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel
**tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat,
betöréses-lopás biztosításokat,
élet- és népbiztosításokat.**

Más társ-ságnál érvényben levő biztosít-
ásokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debrecen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szentlőrinc,
Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Veszprém, Eger,
Cegléd, Kecskemét és Pécs.

Daráláshoz

Motorbenzin Gépolaj
Motorhengerolaj Gőzhengerolaj
Sárga gépszír Gyanta
Csapágyfém Gépszij
Ponyva Varrószij
Zsák Klingerit
Mérlegek Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselője.

PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

Parcelházást,
felmérést,

gazdasági, ipari vasut,
vasbeton-építkezési, vízépitési
tervek és költségvetések
elkészítését

elvállalja **Kalmár Zoltán** okt. mérnök.

Magánmérnöki iroda
Pápa, Jókai-utca 30.

KERT-ELADÁS!

A Tisztviselőtelepen **KERT,**
455 □-öl terjedelmű

mely gyümölcsfákkal van betöltve,
s házhelyül is alkalmas, azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt
Selinko Manó, Rakóczi-utca 13. szám.

Jókai Mór utca 15. szám alatti
emeletes ház

szabadkézből eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

HÁZ-ELADÁS!

▼ **Az Alsóvárosban** ▼
▼ egy igen jó karban levő ▼

▼ **gazdálkodó ház,** ▼

▼ mely áll 2 szoba, konyha, ▼
▼ istálló (12 darab állatra), ▼
▼ pajta s egyéb melléképületekből, ▼
▼ **kerttel azonnal eladó.** ▼

▼ Bővebb felvilágosítást nyújt ▼
▼ Selinko Manó, Rakóczi-utca 13. sz. ▼

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk“-ban.

MEGHIVÓ.

A Pápai Köz- és Magántisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete
1921 október 9-én délután 3 órakor a református főgimnázium tornatermében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a Szövetkezet t. tagjait ezennel meghívja

Pápa, 1921 szeptember 29-én

az Elnökség.

NAPIREND.

1. A Pápai Köz- és Magántisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete felszámolásának kimondása a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete helyi fiókjának megalakíthatása céljából;
2. Felszámoló bizottság kiküldése.

Az alapszabályok 54. §-a értelmében a közgyűlés csak akkor lesz határozatképes, ha azon a tagok $\frac{2}{3}$ -e megjelenik, ez okból felkérjük t. tagjainkat, hogy a gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Hogyha a gyűlésen a tagok mégis határozatképes számban nem jelenének meg, 30 nap múlva új közgyűlést fogunk tartani.

Tisztelettel felkérjük tagjainkat arra is, hogy ha esetleg a gyűlésen személyesen nem jelenhetnének meg, magukat meghatalmazottal képviseltetni sziveskedjenek.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfős-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyolcs, vászon, sifon, kanavász, festett karton,
női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom
grenadinok, fejkendőek stb., mindenféle rőfős-árak és
különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.

Ventillátorok. Dinamók. Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat esakörzők,
Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvétéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Házitelefon.